

Đokica Jovanović

PRILAGODAVANJE

Srbija i moderna:
od strepnje do sumnje

Slika na naslovnoj strani:
Panorama Niša sredinom XX stoljeća

SVEN, Niš
❖
Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu
❖
2012

Đokica Jovanović

PRILAGODAVANJE

Srbija i moderna:
od streljene do sumnje

Mom profesoru Sretenu Petroviću

Ova knjiga je napisana u toku rada na projektu *Izazovi nove društvene integracije u Srbiji: koncepti i akteri* (179035), koji se realizuje na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Projekat *Izazovi nove društvene integracije u Srbiji: koncepti i akteri* je pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvete i nauke Republike Srbije.

Sadržaj

Izjava zahvalnosti	11
Predgovor	13
Novi vek	23
Revolucije, bune...?	25
Evropski kontekst	
ili: Prethodnica	31
Revolucije: predvorje sadašnjeg doba	45
Engleska, Francuska, Rusija	47
Ideja progrusa	73
Progres je (ipak) novum	79
Nacionalizam	89
Nacija – od bezvremenog monolita do fikcije	91
Od nacionalnog mita ka nacionalizmu	114
Nacionalizam je nasilje	
ili: Nepoznati na horizontu je neprijatelj na horizontu	134
Kultura – kreator, akter i saučesnik u nacionalizmu i rasizmu	179
Stereotipi i predrasude – gradivni elementi nacionalizma	203
Srbija	215
Ustanci, bune – od premodernog ka premodernom	217
Modernizam i protivmodernizam	272
Beg od sadašnjosti	303
Prošlost koja dolazi – zakasneli romantizam i blokirana	
postpetroktbarska modernizacija	327
Kako su radnici postali „narod“?	335
Da li je danas u Srbiji moguća levica?	348
Levica bez (levičarskog) sadržaja	
ili: Kako je levica napustila sebe?	363
Jedan mogući pravac	401
Zaključna reč	413
Literatura	419
Web adrese	457
Indeks imena	461